

PERMANENTNÁ FORMÁCIA ABSOLVENTOV TEOLOGICKÝCH FAKÚLT

Mgr. Jana Lukáčová, PhD.

TÉMA II: PILIERE VIERY V ISLAME

Islam pozná päť pilierov viery (arkán)

1. *šaháda*, teda vyznanie viery;
2. *salat*, teda modlitba;
3. *zakát*, teda almužna;
4. *saum*, teda pôst;
5. *hadždž*, teda púť do Mekky.

Šaháda

Prvým pilierom viery je *šaháda*, teda vyznanie: „Nie je božstvo okrem Boha a Mohamed je posol Boží.“ „*Ašhadu an lá iláha illá 'illáh wa Muhammad rasúlu 'illáh.*“ Vyslovením tejto vety veriaci prijíma konverziu na islam. Na druhej strane si tento verš moslimovia pripomínajú aj pri každodenných modlitbách.

Salat

Ďalší pilier viery predstavuje *salat*, teda modlitba. Zbožný moslim sa má obracať k Bohu: za úsvitu, odpoľudnia, uprostred odpoľudnia, pri západe slnka a na začiatku noci. Modlitba je záväzná pre každého moslima, ktorý spĺňa dva predpoklady:

- je duševne zdravý a svojprávnny,
- moslima, ktorý je relatívne zdravý a dosiahol už pubertu- teda vek 14 rokov, ak netrpí vážnou chorobou.

Dnes ak navštívite krajinu, v ktorej je v dominancii islam, resp. je počet prívržencov islamu vyšší, môžete v nej nájsť veže- *minarety*, ktoré slúžia na zvolávanie k modlitbe. Príslušný čas zvolávania k modlitbe vykonávali *muezzinovia* volaním *adhanu*. Moslim sa má pred modlitbou očistiť a mal by sa vymaniť spod jarma tohto sveta. Teda aj miesto modlitby by malo byť čistým miestom. Okrem toho musí byť čistým aj telo modliaceho sa a jeho odev. Ďalším prvkom spájajúcim sa s „pokynmi modlitieb“ je správny spôsob odievania sa počas modlitieb.

Zakát

Tretím pilierom viery moslimov je *zakát*, teda almužna. Tento pilier viery moslimov by sa dal vnímať v dvoch zásadných rovinách:

- predstavuje akési prinavrátanie časti majetku, ktorý Boh umožnil človeku získať, ako prostriedku, ktorým má človek odškodniť svoju túžbu, že chce vlastniť.
- ide o almužnu, ktorú človek poskytuje pre pomoc svojmu blížnemu.

Zakát sa pretavil z almužny na tzv. štátnu daň, ktorá je používaná pre rôzne odvetia fungovania moslimskej spoločnosti. Povinnosť almužny sa podľa *šarie* (islamského práva) vzťahuje na každého dospelého moslima, pričom jeho majetok musí presiahnuť stanovené minimum- *nisáb*. Moslimovia dnes rozlišujú platenie daní, k čomu sú viazaní zákonom a dobrovoľným príspevkom v podobe *zakátu* pre podporu chudobných a núdznych.

Saum

Štvrtým pilierom viery v islame je *saum*, teda pôst. Osobitosťou tohto pôstu je skutočnosť, že v islame sa pôst začína východom slnka a končí jeho západom. *Saum* sa viaže k mesiacu ramadán, kedy sa vykonáva. Pôst má svoje základné pravidlá, ktoré sú záväzné pre moslimov, ktorí nie sú vyňatí z jeho dodržiavania. Zbožný moslim sa má počas trvania pôstu zdržať intímneho styku, odporúča sa tak pôst zmyslových, ale aj telesných orgánov. Nemá ohovárať a rovnako sa má zdržať aj počúvania nejakého ohovárania, má sa zdržať hnevu, ako aj ďalších negatívnych cností. Tridsaťdňový pôst ramadán je ukončený sviatkom *Id al-fitr*.

Hadždž

Posledným pilierom viery je *hadždž*, teda púť do Mekky. Samotná púť bola tak v minulosti ako aj v súčasnosti záväzná pre dve skupiny obyvateľstva:

- osoby, ktoré si to môžu z hľadiska financií dovoliť
- osoby, ktoré sú zdravotne v poriadku na to, aby túto púť zvládli.

Každý moslim by mal vykonať túto púť minimálne raz za život. Samotná púť nie je zvykom, ktorý sa spája výhradne s osobou Mohameda, ale vychádza už z dávnej tradície. V roku 630 mal toto miesto prorok Mohamed vyčistiť a odstrániť všetky modly. Strediskom Mekky je Ka'ba, svätyňa, ktorá má rozmer 10 x 12 m a výšku 15 m. Pričom do jej východného rohu je zapustený Čierny kameň. Tento posvätný okrsk, ako ho označujú viacerí autori má vo svojej blízkosti hneď niekoľko dôležitých miest pre moslimov. Pútnik, ktorý vstupuje do posvätného okrsku si oblieka ihrám- pútnické šaty, ktoré predstavujú nezošité, čisté biele kusy látky. V posvätnom okrsku musia moslimovia dodržiavať hneď niekoľko dôležitých zákazov. Nesmú sa holiť, strihať, česať si vlasy, strihať si nechty, voňať sa, či mať nejaký fyzický kontakt.

LITERATÚRA:

ABDALATI, H.: *Zaostřeno na Islám*. <http://www.islamweb.cz/elknihovna/zni/modlitba.htm>

BAHBOUH, CH. – FLEISSIG, J. – RACZYŃSKI, R.: *Encyklopédie islámu*. Praha: Nakladatelství Ibn Rushd, 2008.

HAERI, Š. F.: *Základy islamu. Tradice, historie, vývoj, současnost*. Olomouc: Votobia, 1997.

HATTSTEIN, M. – DELIUS, P. (zost.): *Islám. Umění a architektúra*. Praha: Nakladatelství Slovart, 2006.

HILLENBRANDOVÁ, C.: *Islám, Historie, současnost a perspektivy*. Praha: Paseka, 2017.

HOURANI, A.: *Dějiny arabského světa od 7. století po současnost*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2010.

How to convert to islam and become a muslim. <https://www.islamreligion.com/articles/204/how-to-convert-to-islam-and-become-muslim/>

KÖNING, F. – WALDENFELS, H.: *Lexikón náboženství*. Praha: Nakladatelství Victoria publishing, a. s., 1994.

KROPÁČEK, L.: *Duchovní cesty islamu*. Praha: Vyšehrad, 2015.

MENDEL, M.: *Muslimové a jejich svět. O víře, zvyklostech a smýšlení vyznáváčů islámu*. Praha: Dingir, 2016.

What is Dua? <http://islam.ru/en/content/story/what-dua>
